

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/20-01/462
URBROJ: 354-01/20-8
Zagreb, 21. srpnja 2020.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, u vijeću sastavljenom od članova: Nelice Vidić, zamjenice predsjednice te Danijele Antolković i Karmele Dešković, članica, u žalbenom postupku pokrenutom po žalbama žalitelja Euroherc osiguranje d.d., Zagreb, OIB: 22694857747 i HOK osiguranje d.d., Zagreb, OIB: 00432869176, u odnosu na sadržaj dokumentacije o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, predmet nabave: premija osiguranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, broj objave: 2020/S 0F2-0020822, naručitelja Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Zagreb, OIB: 84397956623, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13., 74/14. i 98/19.) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16, nadalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Žalbe žalitelja Euroherc osiguranje d.d., Zagreb i HOK osiguranje d.d., Zagreb, odbijaju se kao neosnovane.
2. Zahtjevi za naknadu troškova žalbenog postupka žalitelja Euroherc osiguranje d.d., Zagreb i HOK osiguranje d.d., Zagreb odbijaju se kao neosnovani.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Zagreb, objavio je 3. lipnja 2020. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave broja objave 2020/S 0F2-0020822, radi nabave premije osiguranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U odnosu na sadržaj dokumentacije o nabavi urednu je žalbu 12. lipnja 2020. izjavio i naručitelju u roku za izjavljivanje žalbe dostavio žalitelj Euroherc osiguranje d.d., Zagreb. Žalba je kod ovog državnog tijela zaprimljena 15. lipnja 2020.

U odnosu na sadržaj dokumentacije o nabavi, urednu je žalbu putem sustava e-Žalba, 15. lipnja 2020. izjavio i žalitelj HOK osiguranje d.d., Zagreb.

Žalitelji u žalbama, u bitnome, osporavaju zakonitost sadržaja dokumentacije o nabavi, oba predlažu poništiti dokumentaciju o nabavi u dijelu zahvaćenom nezakonitošću te traže naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od po 5.000,00 kn svaki.

Naručitelj u odgovoru na žalbe, u bitnome, osporava osnovanost žalbi te ih predlaže odbiti kao neosnovane.

Tijekom žalbenog postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi koja je objavljena u Elektroničkom oglasniku javne nabave te drugih dokaza.

Žalbe su dopuštene, uredne, pravodobne i izjavljene od ovlaštene osobe.

Žalbe su neosnovane.

Žalitelj Euroherc osiguranje d.d., Zagreb, osporava zakonitost točke 9.12. dokumentacije o nabavi navodeći da je naručitelj tom točkom propisao ugovornu kaznu za slučaj zakašnjenja u izvršenju i/ili neizvršenja ugovornih obveza, što u smislu članka 943. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., nadalje u tekstu: ZOO) podrazumijeva isplatu osigurnine u ugovorenim rokovima, a da je rok isplate osigurnine propisan i kao jedan od kriterija za odabir, pa stoga, imajući na umu i odredbu članka 361. ZOO, prema kojoj se ugovor raskida po samom zakonu ukoliko se obveza ne ispuni u roku koji je bitan sastojak ugovora, odstupanja od roka za isplatu osigurnine ne mogu biti predviđena ugovorom. Iz navedenog proizlazi da kada je rok bitan sastojak ugovora dužnik uopće ne pada u zakašnjenje već se ugovor raskida po samom zakonu. Zaključuje da dopuštanjem odstupanja od danog roka isplate osigurnine te zaračunavanje zakasnine, u slučaju kada je rok isplate osiguranja jedan od kriterija odabira ponude, postaje kontradiktorno. Poziva se na rješenje ovog tijela KLASA: UP/II-034-02/18-01/148.

Naručitelj u odgovoru na žalbu, pozivom na točke 9.11. i 9.12. dokumentacije o nabavi u bitnom navodi da dokumentacijom o nabavi nikakvi rokovi, pa ni rok isplate osigurnine nije bitan uvjet ugovora o javnoj nabavi. Nadalje, pozivom na odredbe članka 353., 361. stavak 2. i 943. ZOO-a navodi da je ugovorna kazna samo sredstvo kojim se postrožava odgovornost ponuditelja u slučaju neispunjenja/neurednog ispunjenja ili zakašnjenja u ispunjenju te da navod žalitelja nije osnovan jer niti jedan pozitivan propis ne isključuje zajedničku primjenu roka isplate osigurnine kao kriterija za odabir ponude i ugovorne kazne.

Ocjenjujući osnovanost ovog navoda utvrđeno je da je kao jedan od kriterija za odabir ponude, točkom 8.5. dokumentacije o nabavi propisan rok isplate osigurnine i to prema skali na način da se za najkraće ponuđen rok (do 14 dana) može ostvariti maksimalnih 20 bodova, za isplatu u roku od 15 do 24 dana 10 bodova, za isplatu u roku od 25 do 30 dana 5 bodova, a za isplatu u roku od 31 do 35 dana, nula bodova. U odnosu na taj kriterij propisano je da se rok isplate osigurnine odnosno nesporni dio osigurateljeve obveze primjenjuje kada je za utvrđivanje postojanja osigurateljeve obveze ili njenog iznosa potrebno stanovito vrijeme. Točkom 9.11. dokumentacije o nabavi, kao bitni uvjeti ugovora o javnoj nabavi propisani su predmet usluge, nepromjenjivost cijene usluge te način i uvjeti plaćanja. Točkom 9.12. dokumentacije o nabavi kojom su propisani posebni i ostali uvjeti za izvršenje ugovora, propisano je: "Ugovor će biti sačinjen sukladno uvjetima iz ove dokumentacije o nabavi i ponude odabranog ponuditelja. Ugovaranje ugovorne kazne: za neuredno izvršenje ugovora u visini od 2 % (dva promila) dnevno na iznos ugovorne cijene u neizvršenom dijelu, do najviše 10% (deset posto) ugovorne cijene bez PDV-a, za zakašnjenje u izvršenju i/ili neizvršenje ugovornih obveza odabranog ponuditelja. Ostali uvjeti, koji se prema važećem Zakonu o obveznim odnosima smatraju bitnim elementima ugovora za predmetne usluge, sukladno odredbama ove dokumentacije o nabavi, ZJN 2016 te ostalim relevantnim propisima, bit će ugovoreni ugovorom o javnoj nabavi."

Ovo državno tijelo nije utvrdilo da bi žalitelju sporne odredbe dokumentacije o nabavi, same po sebi, bile protivne odredbama ZJN 2016. Žalitelj u bitnom, smatra da bi se ugovor o javnoj nabavi, u slučaju nepoštivanja roka za isplatu osigurnine trebao, sukladno odredbi članka 361. ZOO-a, raskinuti po samom zakonu, a ne penalizirati odabranog ponuditelja radi nepoštivanja tog roka. Iz dokumentacije o nabavi nesporno proizlazi da je isplata osigurnine u roku, obveza

osiguratelja. Naručitelj ugovor o javnoj nabavi mora raskinuti u situacijama propisanim člankom 322. ZJN 2016, među kojima je i značajna izmjena ugovora, koja bi zahtijevala novi postupak nabave na temelju članka 321. ZJN 2016. Međutim, valja reći da se u konkretnom slučaju, ne mogu unaprijed predvidjeti situacije koje bi eventualno mogle dovesti do kašnjenja s isplatom osigurnine, a imajući na umu propisanu dinamiku bodovanja te ovisno o okolnostima konkretnog slučaja, ne mora svako kašnjenje u roku isplate, dovesti do raskida ugovora zbog situacije iz članka 322. točke 1. ZJN 2016. Rješenje ovog tijela KLASA: UP/II-034-02/18-01/148 na koje upućuje žalitelj nije od utjecaja na odlučivanje u konkretnom slučaju, jer sadrži različito činjenično i pravno stanje. Slijedom navedenog, žalbeni navod ocijenjen je kao neosnovan.

Žalitelj dalje osporava dokumentaciju o nabavi u dijelu koji se odnosi na odredbe o vrijednosti predmeta osiguranja i način utvrđivanja visine osigurnine (stranica 30/66 dokumentacije o nabavi), navodeći da se tako propisanim odredbama krše osnovne odredbe osiguranja koje propisuje ZOO i da je dokumentacija o nabavi u tom dijelu protivna članku 200. ZJN 2016 te načelima razmjernosti i tržišnog natjecanja. Obrazlaže da iz tih spornih odredbi proizlazi da naručitelj traži od ponuditelja da u slučaju totalne štete isplati naknadu prema novoj vrijednosti uništene stvari bez umanjenja za iznos tehničke istrošenosti. Iako je naručitelj u odgovoru na zahtjev za izmjenom dokumentacije o nabavi naveo kako ne smatra da bi u slučaju nastupa osiguranog slučaja iznos naknade iz osigurnine bio veći od štete koju je pretrpio, upravo spornom formulacijom "bez umanjenja za iznos tehničke istrošenosti" traži isplatu naknade prema novoj vrijednosti bez umanjenja tj. amortizacije. Smatra da su takvim propisivanjem povrijeđena osnovna načela osiguranja, načelo interesa osiguranja i načelo naknade štete koje znači da naknada iz osiguranja ne može biti viša od visine prouzročene štete. Navodi da je funkcija imovinskih osiguranja naknada štete, ali da se ugovorom o osiguranju osiguratelj ne obvezuje naknaditi svu štetu, već isplatiti osigurninu koja ima funkciju popravljanja štete. Nadalje upućuje na posebno obilježje imovinskih osiguranja prema kojem je izričito zabranjeno ugovaranje iznad vrijednosti predmeta osiguranja, tj. osiguranik ne može ugovoriti plaćanje većeg iznosa nego što bi iznosila visina štete pri čemu upućuje na odredbe članaka 949. i 956. ZOO-a. Navodi da se iz navedenog može zaključiti da stvarna vrijednost osigurane stvari mora biti usklađena s iznosom osigurnine jer se iz osigurnine isplaćuje naknada za štetu koja bi morala odgovarati stvarnoj vrijednosti osigurane stvari, odnosno iznos osigurnine ne smije biti veći od iznosa štete koju osiguranik pretrpi nastupom osiguranog slučaja. Navodi da kada se u osiguranju govori o vrijednosti imovine, ta se vrijednost odnosi na njenu građevinsku vrijednost koja podrazumijeva sav rad i materijal koji je potreban da se izgradi neka zgrada, dok prema uvjetima koje naručitelj propisuje kada traži da se u slučaju totalne štete isplati naknada na novonabavnu vrijednost, prema principu "staro za novo", znači da naručitelj traži da mu se u slučaju totalnog uništenja zgrade isplati vrijednost kao kad je bila nova, a ne onoliko koliko ona vrijedi u danom trenutku. Navodi da je navedeno protivno članku 949. stavku 2. ZOO-a. Zaključuje da je glavna obveza osiguratelja isplata osigurnine, a ne naknada štete te da naknada koja se dobije iz osigurnine ne mora uvijek odgovarati naknadi štete koja bi se ostvarila po pravilima o izvanugovornoj odgovornosti za štetu te da se kod utvrđivanja visine naknade iz osiguranja za uništenu, oštećenu ili nestalu stvar uzima u obzir njena stvarna vrijednost u trenutku nastupa osiguranog slučaja. Osim što upućuje na relevantne odredbe ZOO-a s komentarom, te drugu literaturu vezanu za osiguranje od odgovornosti, žalitelj se poziva i na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: VSRH Rev x 236/2010-3.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je opis predmeta nabave za premiju osiguranja imovine naručitelja rađen po principu all-riska gdje se kao vrijednost predmeta osiguranja za objekte uzima nova vrijednost, dok se za opremu uzima nabavna vrijednost. Nova vrijednost građevinskog objekta je vrijednost novogradnje, uključujući i pristojbe za arhitekta, ostale troškove konstruiranja, projektiranja i dodatne troškove izgradnje (bez uključenja amortizacije). Navodi da se osiguranje zaključeno na novu vrijednost ugovora, radi zbog potpune naknade svih troškova

obnove oštećene ili uništene stvari po njihovim novim vrijednostima na dan nastanka osiguranog slučaja. Navodi da ugovor o osiguranju imovine na novu vrijednost predstavlja izuzetak od načela naknade štete i znači da se kod utvrđivanja štete neće odbiti amortizacija. Navodi da je većina osiguratelja prihvatila i u svojoj paleti usluga nudi uslugu osiguranja na navodu vrijednost jer se radi o boljoj opciji koja je realnija za očuvanje vrijednosti imovine te stvara manje neugodnosti kod isplate štete te da mnogi pružatelji usluga osiguranja preferiraju novu vrijednost kod osiguranja imovine i druge modele osiguranja nazivaju zastarjelim. Navodi da žalitelj nije dokazao kako je osiguranje imovine na novu vrijednost u suprotnosti sa odredbama ZOO-a.

Ocjenjujući osnovanost ovog navoda, uvidom u Prilog 1. dokumentacije o nabavi, koji sadrži odredbe o opisu predmeta nabave, utvrđeno je da je opis predmeta nabave za osiguranje imovine izrađen prema principu all risk. U nastavku je propisana žalitelju sporna odredba koja glasi. "Osigurana vrijednost: osnovice za osiguranje imovine navedene su u troškovniku. Vrijednost predmeta osiguranja: 1. za objekte- nova građevinska vrijednost; 2. za opremu- nabavna vrijednost; 1. Visina osigurarine za imovinu koja se osigurava po uvjetima na novu vrijednost utvrđuje se: 1.1. U slučaju totalne štete - prema novoj vrijednosti osigurane stvari, umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji). Naknada se u tom slučaju ne umanjuje za iznos tehničke istrošenosti - osiguranje na novu vrijednost prema principu „staro za novo". Kod svih rizika pa tako i kod rizika loma stroja naknade se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti. 1.2. U slučaju djelomične štete - osigurina se određuje u visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se u tom slučaju ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti - osiguranje na novu vrijednost prema principu „staro za novo". Popravak predmeta osiguranja kod djelomičnih šteta smatra se opravdanim ukoliko iznos troškova popravka, da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije nastupanja osiguranog slučaja, zajedno sa iznosom ostatka ne prelazi vrijednost predmeta osiguranja. Kod svih rizika pa tako i kod rizika loma stroja naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti.

Odredbom članka 18. stavka 2. Zakona o osiguranju („Narodne novine“ broj 30/15., 112/18. i 63/20.) propisano je da se na ugovore o osiguranju primjenjuju odredbe Zakona o obveznim odnosima i drugih propisa kojima se uređuje ugovor o osiguranju.

Zakon o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., dalje u tekstu: ZOO) normira materiju ugovora o osiguranju u člancima 921. do 989. Tako u članku 924. uređuje odstupanje od odredaba Odsjeka 27. te u stavku 1. propisuje da se ugovorom može odstupiti samo od onih odredaba ovoga odsjeka u kojima je to odstupanje izričito dopušteno te od onih koje daju ugovarateljima mogućnost da postupe kako hoće. Stavkom 2. tog članka propisano je da je odstupanje od ostalih odredaba, ako nije zabranjeno ovim ili kojim drugim zakonom, dopušteno samo ako je u nedvojbenom interesu osiguranika.

Članak 949. ZOO propisuje svrhu osiguranja imovine određujući u stavku 1. da se osiguranjem imovine osigurava naknada za štetu koja bi se dogodila u imovini osiguranika zbog nastupanja osiguranog slučaja. Stavkom 2. tog članka propisno je da iznos osigurarine ne može biti veći od štete koju je osiguranik pretrpio nastupanjem osiguranog slučaja, dok je stavkom 7. tog članka propisano da ako je ugovorom o osiguranju vrijednost osigurane stvari sporazumno utvrđena (ugovorena vrijednost), osigurina se određuje prema toj vrijednosti.

Člankom 200. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

Dakle, žalitelju su sporne odredbe o vrijednosti predmeta osiguranja i načinu utvrđivanja visine osigurarine. Dokumentacijom o nabavi, vrijednost predmeta osiguranja određena je na način da se za objekte uzima nova građevinska vrijednost, a za opremu nabavna vrijednost. Visina osigurarine za imovinu koja se osigurava po uvjetima na novu vrijednost utvrđuje se, u slučaju totalne štete, prema novoj vrijednosti osigurane stvari, a u slučaju djelomične štete, određuje se u visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Dakle, naručitelj je u konkretnom slučaju, u opisu predmeta nabave utvrdio vrijednost

osigurane stvari (predmeta osiguranja), odnosno način utvrđivanja te vrijednosti kao i način određivanja visine osigurnine, koji prema shvaćanju ovog državnog tijela nisu propisani protivno relevantnim odredbama ZOO niti ZJN 2016 na koje upućuje žalitelj. Naime, javni naručitelj određuje predmet nabave prema vlastitim potrebama i interesu (u ovom slučaju je to potreba za osiguranjem radi osiguranja realne vrijednosti imovine), pri čemu se dužan pridržavati odgovarajućih odredbi ZJN 2016. Iz sadržaja spornih odredbi ne može se zaključiti da je naručitelj propisao visinu osigurnine koja je veća od pretrpljene štete, kako to navodi žalitelj, jer će visinu osigurnine, sukladno članku 949. stavka 7. ZOO-a, u slučaju nastupa osiguranog slučaja, trebati tek ocijeniti *prema* vrijednosti osigurane stvari, a ovisno o tome koja je i kakva šteta nastala. Dakle, pogrešno smatra žalitelj da je spornim odredbama naručitelj propisao plaćanje većeg iznosa osigurnine od same štete. Slijedom navedenog, žalbeni navod ocijenjen je kao neosnovan.

Žalitelj HOK d.d., Zagreb pozivom na odredbe članka 399., 401., 402., 403., 432., 430. i 435. Zakona o osiguranju te članke 4., 26., 28., 198., 206., 207., 283. i 284. ZJN 2016 osporava točku 1.3. dokumentacije o nabavi koja sadrži odredbe vezane uz posrednika u osiguranju. Pojašnjava da je nesporno da naručitelj ima pravo koristiti savjete neovisnih stručnjaka odnosno usluge distributera osiguranja - posrednika u osiguranju ali pod uvjetima i na način kako je to propisano odredbama mjerodavnog prava i prakse EU što ovdje nije slučaj. Navodi da iz sadržaja sporne odredbe proizlazi da je naručitelj koristio stručnu pomoć posrednika koji mu je izradio odnosno morao izraditi tehnički dio dokumentacije o nabavi (Opis predmeta nabave), a gdje su propisani uvjeti osiguranja koji bi trebali zadovoljavati osigurateljne potrebe naručitelja iz čega je razvidno da naručitelj zahtjeva naknadu troškova za izradu i stavljanje na raspolaganje dokumentacije o nabavi, što je protivno članku 201. ZJN 2016. Navodi da su analiza rizika i zahtjevi za osiguranjem naručitelja u konkretnom postupku javne nabave u stvari uobličeni u tehničku specifikaciju iz članka 206. i članka 207. ZJN 2016 odnosno oni predstavljaju uvjete osiguranja iz opisa predmeta nabave, a koje je u cijelosti ili djelomično morao sastaviti posrednik, jer u protivnom ne bi ostvario svoju temelju obveznu propisanu Zakonom o osiguranju, odnosno njegov angažman u ovom postupku ne bi imao smisla.

Nadalje navodi da naručitelj u okviru ovog postupka javne nabave prikriveno nabavlja i usluge posrednika u osiguranju odnosno brokerskog društva za osiguranje i/ili se izbjegava primjena ZJN 2016 odnosno primjena pravila o javnoj nabavi na nabavu usluga posrednika. Navodi da je takvim postupanjem naručitelja, određenim gospodarskim subjektima neopravdano dana prednost dok se druge stavilo u nepovoljniji položaj jer nisu dobili transparentnu mogućnost da ponude svoje usluge posredovanja u osiguranju. Vezano uz prvi dio žalbenog navoda, navodi da je naručitelj u okviru transparentnog postupka javne nabave bio dužan utvrditi je li mu ekonomski povoljnije izravno, sam platiti naknadu posredniku ili neizravno, platiti premiju koja je uvećana za posredničku proviziju. Navedeno iz razloga što primitke uvijek bilo izravno ili neizravno plaća naručitelj. Također navodi da ponuditeljima nije poznato je li provizija brokera razmjerna obavljenim poslovima.

Navodi da osim navedenih povreda korištenje usluga stručne pomoći posrednika u osiguranju na način kako je propisano točkom 1.3. dokumentacije o nabavi predstavlja i kršenje članka 4. stavka 3. ZJN 2016 te je također protivno članku 200. ZJN 2016. Navodi da navedeno proizlazi iz dijela u kojem se navodi da naručitelj posredniku ne plaća naknadu te dijela koji se odnosi na visinu postotka provizije. Navodi da iz odredbi članka 435. Zakona o osiguranju, proizlazi da društvo za brokerske poslove u osiguranju pravo na primitak može steći od društva za osiguranje (provizija za distribuciju osiguranja) ili od ugovaratelja osiguranja (ovdje naručitelja), u kojem slučaju se primitak zove naknada za distribuciju osiguranja. Društvo za brokerske poslove u osiguranju ne može primitak steći istovremeno i od društva za osiguranje i od ugovaratelja. Imajući na umu da sukladno članku 432. Zakona o osiguranju, primitak može biti u obliku naknade koju plaća izravno stranka i u obliku provizije što znači da je primitak uključen u premiju

osiguranja, razvidno je da naručitelj plaća naknadu posredniku na način da posredno plaća proviziju koja je uključena u premiju osiguranja te se provizija u određenom postotku potražuje od odabranog ponuditelja ali ju ustvari konačno plaća sam naručitelj. Navodi da provizija uključena u premiju osiguranja povećava cijenu ponude i na taj način dovodi do neekonomičnog i nesvrhovitog trošenja javnih sredstava. Navodi da bi ta odredba trebala glasiti da naručitelj plaća naknadu posredniku na način da posredno plaća proviziju koja je uključena u premiju osiguranja.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da izbor posrednika u osiguranju te način njegove naplate od strane odabranog ponuditelja za naručitelja ne predstavlja naplatni pravni posao stoga ne postoji obveza primjene ZJN 2016 i provođenja posebnog postupka javne nabave. Navodi da je razvidno da posrednik u osiguranju ima dvije uloge odnosno da naručitelju pruža stručnu pomoć u tehničkom dijelu dokumentacije o nabavi te ima ulogu posrednika u osiguranju. Navodi da je stručna pomoć nenaplatni pravni posao dok se provizija za posrednika naplaćuje od odabranog ponuditelja u skladu sa Zakonom o osiguranju s početkom važenja ugovora o osiguranju. Navodi da žalitelj pokušava osporiti zakonitu praksu korištenja posrednika u osiguranju i njegove naplate od strane odabranog ponuditelja te da to neosnovano dovodi u vezu s troškovima i naplatom dokumentacije o nabavi.

Ocjenjujući osnovanost ovog navoda utvrđeno je da je točkom 1.3. dokumentacije o nabavi, koja sadrži podatke o posredniku, propisano „U ovom postupku javne nabave naručitelj koristi stručnu pomoć u tehničkom dijelu ove dokumentacije o nabavi društva za brokerske poslove u osiguranju i reosiguranju In broker d.o.o, Medarska 56b, 10090 Zagreb, OIB 97252893569 (ovlaštena osoba: Nine Perić, dipl. agr.), a isto društvo će imati ulogu posrednika u osiguranju između Naručitelja i odabranog ponuditelja u predmetnom postupku javne nabave. Naručitelj ne plaća naknadu posredniku. Poštujući članak 4. i članak 200. ZJN 2016, kao i odredbe Zakona o osiguranju, u svrhu izračuna cijene bez preuzimanja neuobičajenih rizika, a kako bi se stvorile pretpostavke za podnošenje usporedivih ponuda, u predmetnom postupku javne nabave, posrednik u osiguranju ima pravo na proviziju od odabranog ponuditelja/osiguravatelja početkom važenja ugovora o osiguranju koja za sva osiguranja imovine, osiguranja odgovornosti i osiguranja osoba iznosi 15%,osim za obvezno osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila za štete nanesene trećim osobama koja iznosi 10 %, a izračunava se od cijene odabrane ponude odnosno premije osiguranja“.

U odnosu na prvi dio žalbenog navoda u kojem žalitelj upućuje na povredu odredbe članka 201. ZJN 2016, relevantan je sljedeći pravni okvir. Prema članku 201. ZJN 2016 javni naručitelj ne smije od gospodarskog subjekta zahtijevati naknadu nikakvih troškova za izradu i stavljanje na raspolaganje dokumentacije o nabavi, niti to postavljati kao uvjet za preuzimanje dokumentacije. Članak 3. stavak 1. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave („Narodne novine“, broj 65/17.), propisuje da se dokumentacija o nabavi izrađuje na način da sadrži sve potrebne podatke koji gospodarskom subjektu omogućavaju izradu zahtjeva za sudjelovanje ili ponude. Nadalje, u odnosu na pravo na proviziju odredbom članka 435. stavkom 6. Zakona o osiguranju („Narodne novine“, broj 30/15., 112/18.i 63/20.) propisano je da društvo za brokerske poslove u osiguranju i/ili reosiguranju, broker u osiguranju i/ili reosiguranju ili obrtnik broker u osiguranju i/ili reosiguranju pravo na proviziju za distribuciju osiguranja ili distribuciju reosiguranja ili bilo koji drugi primitak ima od društva za osiguranje ili od društva za reosiguranje čiji proizvod osiguranja ili reosiguranja je distribuirao. Sukladno stavku 13. tog članka, posrednici u osiguranju pravo na proviziju stječu početkom važenja ugovora o osiguranju koje su distribuirali.

Dakle, žalitelj ne osporava da naručitelj ima pravo koristiti usluge neovisnih stručnjaka odnosno usluge distributera osiguranja-posrednika u osiguranju. Nadalje, iz odredaba dokumentacije o nabavi ne proizlazi da bi naručitelj propisao naknadu za izradu i stavljanje na raspolaganje dokumentacije o nabavi. Naime, uzevši u obzir činjenicu da je naručitelj posrednika u osiguranju angažirao sukladno odredbama Zakona o osiguranju te da je odredio stopu provizije koja je jednaka za sve ponuditelje, a plaća ju samo odabrani ponuditelj početkom važenja ugovora,

nije utvrđena povreda članka 201. ZJN 2016. Također, sama činjenica propisivanja posrednikove provizije na teret osiguravatelja, prema izračunu od cijene odabrane ponude odnosno premije osiguranja, ne znači da naručitelj time plaća naknadu za izradu ponude, odnosno da bi to dovelo do neekonomičnog i nesvrhovitog trošenja javnih sredstava. Slijedom svega navedenoga ovi žalbeni navodi ocijenjeni su kao neosnovani.

Vezano za dio žalbenog navoda koji se odnosi na nabavu posrednika u osiguranju, valja naglasiti da je žalitelj izjavio žalbu na dokumentaciju o nabavi u postupku nabave premije osiguranja, dok usluga posrednika nije predmet nabave u ovom postupku. Točka 1.3. dokumentacije o nabavi je jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno (članak 200. ZJN 2016) i iz njenog izričaja ne proizlazi da predstavlja trošak za izradu i stavljanje na raspolaganje dokumentacije o nabavi (članak 201. ZJN 2016) niti je žalitelj o tome predložio dokaz. Slijedom navedenog žalbeni navod je ocijenjen kao neosnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda izvan granica žalbenih navoda.

U skladu s navedenim, na temelju članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016, odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno odredbama članka 419. ZJN 2016.

Žalitelji su postavili zahtjeve za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od po 5.000,00 kuna svaki i to na ime naknada za pokretanje žalbenog postupka.

Sukladno članku 431. stavku 4. ZJN 2016, u slučaju odbijanja žalbe, žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka, stoga je odlučeno kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Stranke žalbenog postupka:

1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Zagreb, A. Mihanovića 3
2. Euroherc osiguranje d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 282
3. HOK osiguranje d.d., Zagreb, Capraška ulica 6